

اُستاد عشق لہر داناں پنجابی شاعراں دی اوس معتبر تے مان جوگ پیڑھی دے شاعراں وچ سرکندھواں ناں اے، جیہناں اسلامی مملکت پاکستان حاصل کرن دی جدوجہد دے دوران اپنیاں ساریاں تخلیقی قوتاں ایس اُچے مقصد واسطے وقف کر چھڈیاں سن۔ آپ لاہور وچ میاں خواجہ دے گھر 1869ء نوں پیدا ہوئے۔ اصل ناں چراغ دین سی آپ چوہٹہ مفتی باقر لاہور وچ رہندے سن۔

1857ء وچ جنگ آزادی دی جنگ مگروں تحریک خلافت، غازی علم دین شہید، مسجد شہید گنج تے جلیا نوالہ باغ دے سانجے دے حوالے نال پنجابی مسلماناں وچ اک نویں لہر پیدا ہوئی۔ فیہر دواں قائد اعظم دی راہنمائی وچ علامہ اقبال دے سُننے دی تعبیر پاکستان دے روپ وچ اک حقیقت بن کے سامنے آؤن لگ پئی تے لاہور دے تاریخی اقبال پارک وچ 1940ء نوں پاکستان دے قیام دی قرارداد منظور ہو گئی۔ اوس سے توں پنجابی شاعراں، ادیبیاں تے دانشوراں دیاں سوچاں تے قلمماں دے رخ پاکستان نوں قائم کرن ول مڑ گئے۔ اوہناں شاعراں وچ استاد عشق لہر داناں سب توں اُچا اے۔

ڈاکٹر شہباز ملک دے مطابق ملک لال دین قیصر، کرم امرتسری، ڈاکٹر فقیر محمد فقیر، محمد دین میر، ظہیر نیاز بنگی، دائم اقبال دائم، محمد بخش مسلم، امام دین مجاہد، صحرائی گورداسپوری، طالب جالندھری، ملک عطاء اختر لاہوری، حافظ امرتسری، جوگی جہلمی، حکیم ناصر، چراغ دین جوئیے، میراں بخش واقف، فیروز دین شرف، عبدالغفور ظہر، اطہر نظامی، موسیٰ امرتسری، نقس ہاشمی تے اسماعیل متوالا دے ناں ایس سلسلے وچ ذکر دے قابل نیں۔ اُستاد عشق لہر ہوراں نے بھانویں ظاہری علوم حاصل نہیں کیجے سن۔ پر اللہ تعالیٰ نے اوہناں نوں روشن دماغ دتاسی۔ آپ میاں فضل دین دے شاگردن، گنج چریلوے کیرج شاپ وچ ملازمت کیتی۔ فیروز گار دے سلسلے وچ بصرہ چلے گئے۔ 1939ء وچ ریٹائر ہوئے تے 26 نومبر 1948ء نوں وفات پائی۔

آپ برصغیر دے مسلماناں واسطے آزادی دی تڑپ دل وچ رکھدے سن۔ زبان صاف ستھری تے شہری پنجابی شعراں وچ ورتدے سن۔ اوہناں دیاں کتاباں برطانوی اقبال، گل تے عاشق، دامن حضرت یوسف علیہ السلام، پنجابی نظم، غیرت دا جھگڑا، نغمہ پاکستان، عشق دی لہر بہتیاں مشہور نیں۔

کلام عشق لہر

مولا کرم کر ہند دے حال اُتے مسلمان ایہدا مسلمان ہووے
دلوں کڈھ کدورتاں ساریاں نوں اک دوسرے توں قربان ہووے
سارے فیصلے ہون قرآن اُتے اگے وانگ اسلام دی شان ہووے
عشق لہر کہہ نبی دا واسطہ ای ایس ملک اندر پاکستان ہووے

***

دل دریا سی دولتوں روڑھدے رہے ایہہ نہ سوچیا کجھ بچا لینے
پانی وانگ جیہناں ساڈا مال پیتا ہن اوہ کہن غلام بنا لینے
سٹی چیتنگ حریفوں نے وچ ککھاں بھانیز بھڑکیا کیوں بچھا لینے
چڑھیا بحر نفاق دا مار ٹھاٹھاں لاوے ڈھا نہ بھہ بنا لینے
بیڑی قوم دی گھسن گھیر اندر چپو وچ مہانیوں لا لینے
غیراں نال نہ مہدی اے بھائی والی حصہ اپنا ونڈ ونڈا لینے
ڈلھے بیراں دا وگڑیا کجھ ناہیں چن چن جے جھولی پالینے
عشق لہر سبھ مشکلاں حل ہوون پاکستان جے کدے بنا لینے